

Vijeće ministara BiH je, na 152. sjednici održanoj 01.06.2011. godine u Sarajevu, razmatralo i usvojilo Izvješće o izvršenju proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2010. godinu. Ministarstvo financija i trezora BiH zaduženo je Izvješće dostaviti Predsjedništvu BiH i Parlamentarnoj skupštini BiH.

INFORMACIJA O IZVRŠENJU PRORAČUNA INSTITUCIJA BIH I MEĐUNARODNIH OBVEZA BIH ZA 2010. GODINU

Izvješće o izvršenju proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2010. godinu se sastoji iz dva dijela, i to:

I - Izvršenje proračuna institucija BiH za 2010. godine;

II - Servisiranje vanjskog duga BiH za 2010. godine.

I - Izvršenje proračuna institucija BiH za 2010. godine;

Ukupno odobreni proračun institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2010. godinu iznosi 1.365.889.000 KM, a čine ga planirani prihodi i financiranje institucija BiH u iznosu od 1.028.034.000 KM (od čega je planirano financiranje iz prijenosa prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 121 mil. KM) i planirani prihodi za servisiranje vanjskog duga planirani su u iznosu od 341.655.000 KM.

Ukupno ostvareni prihodi (zajedno sa servisiranjem duga) u 2010. godini, isključujući prijenos prihoda iz prethodnih godina, iznose 1.206.427.342 KM ili 88% u odnosu na proračun institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2010. godinu.

Od toga, ostvareni prihodi i primici, iz kojih se financiraju institucije BiH, u 2010. godini iznose 905.896.542 KM ili 88% u odnosu na prihode planirane proračunom isključujući prenesene prihode iz prethodne godine. Ostvareni prihodi za servisiranje vanjskog duga u 2010. godini iznose 303.145.527 KM ili 89% u odnosu na Proračun.

Analizirajući samo ostvarenje prihoda iz kojih se financiraju institucije BiH, isti su ostvareni u iznosu od 888.391.486 KM ili 105% u odnosu na planirane prihode u proračunu institucija BiH za 2010. godinu.

Veći procenat ostvarenja prihoda je iz razloga uključivanja neplaniranih a ostvarenih novčanih donacija-potpore od 23,6 milijuna KM, prihoda od GSM licenci 12,3 milijuna KM i prihoda od entiteta za Fonda za povratak 1,4 milijuna KM, koji su namjenski i ne mogu se za druge namjene koristiti ali se isti iskazuju u prihodima.

Pored prihoda ostvareni primici iznose 17.505.056 KM, od čega se na primitke od sukcesije odnosi 17.089.284 KM koji su jednokratno uplaćeni u 2010. godini i na primitke od prodaje stalnih sredstava 415.772 KM. Planirana sredstva financiranja na temelju kredita nisu realizirana u 2010. godini, a preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iskorišten je za pokriće viška rashoda nad prihodima (deficita) na kraju 2010. godine.

U Izvješću su, i kod prihoda i kod rashoda, prikazana sredstva od GSM licenci i udružena sredstva Fonda za povratak, koja nisu planirana u okviru redovitog proračuna, već proračunskim aneksima. Također je konsolidirano financiranje vanjskog duga za kredit DCA u iznosu od 2.614.727 KM, jer je iskazano izvršenje i na proračunu institucija BiH i na servisiranju vanjskog duga BiH.

U strukturi ostvarenih prihoda za financiranje institucija BiH najveće učešće imaju *prihodi od neizravnih poreza s jedinstvenog računa Uprave za neizravno oporezivanje (JR UNO)* 689.000.000 KM ili 76,1% učešća, kao i neporezni prihodi u iznosu od 162.074.038 KM ili 17,89% učešća, (od čega su *prihodi od dobiti Centralne banke BiH* 57.471.828 KM ili 6,34% učešća).

Ukupno izvršeni rashodi (s vanjskim dugom) za 2010. godine iznose 1.276.128.188 KM ili 93% u odnosu na proračun institucija BiH i međunarodnih obveza BiH, odnosno 82% u odnosu na korigirani proračun. Od toga, ukupni rashodi institucija BiH, u istom razdoblju, iznose 977.867.303 KM ili 95% u odnosu na usvojeni proračun, odnosno 82% u odnosu na korigirani proračun koji uključuje dodana namjenska sredstva, a rashodi za servisiranje vanjskog duga iznose 300.875.612 KM ili 88% u odnosu na proračun.

Analizirajući po ekonomskim kategorijama, najveće učešće u ukupnim rashodima institucija BiH se odnosi na bruto plaće i naknade 52% (508.462.564 KM) i naknade troškova uposlenih 12,8% (125.572.541 KM). Sva primanja su ostala na istoj razini kao u drugoj polovici 2009. godine nakon smanjivanja osnovice na plaću (s 535,5 KM na 498,1 KM) i naknada troškova uposlenih (topli obrok, prijevoz, regres...) sukladno Stand by aranžmanu s MMF-om.

Po proračunskim korisnicima analizirajući, najveći postotak izvršenja u odnosu na planirane rashode ostvarili su sljedeći proračunski korisnici: Ustavni sud BiH (99%), Obavještajno sigurnosna agencija (99%), Granična policija BiH (98%), Ministarstvo obrane BiH (97%), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine (96%), Ured za razmatranje žalbi (96%), Arhiv BiH (95%), Institucija ombusmana za zaštitu potrošača (95%), Parlamentarna skupština BiH (94%), Institut za intelektualno vlasništvo (94%), Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH (93%), Agencija za promidžbu stranih ulaganja u BiH (93%), Agencija za državnu službu BiH (93%), Institut za akreditiranje BiH (93%), Sud BiH (92%), Služba za poslove sa strancima (92%), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (90%), Regulatorna agencija za komunikacije BiH (90%), Središnje izborno povjerenstvo (90%) i Institut za mjeriteljstvo BiH (90%).

Najmanji postotak izvršenja ostvarili su: Ured koordinatora za reformu javne uprave (21%), Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova (26%), Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (31%), Memorijalni centar Srebrenica (33%), Fond za povratak-udružena sredstva (41%), Agencija za policijsku potporu (41%) i Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja (52%). U izvještajnom razdoblju manji **procenat** izvršenja je evidentan uglavnom kod novoformiranih agencija. Manji postotak izvršenja Ureda koordinatora za reformu javne uprave i Memorijalnog centra Srebrenica je evidentan iz razloga što su značajna sredstva od donacija, koja nisu realizirana u izvještajnom razdoblju. Izvršenje Fonda za povratak-udružena sredstva je manje zbog provođenja proceduralnih aktivnosti i implementacije istih na lokalnoj razini.

Razlika između ostvarenih prihoda institucija BiH (905.896.542 KM) i rashoda institucija BiH (977.867.303 KM) u tijeku tekuće 2010. godine predstavlja po prvi put višak rashoda nad prihodima (deficit) i iznosi 71.970.761 KM.

Ostvareni višak rashoda nad prihodima u 2010. godini, gledajući s prihodovne strane, u odnosu na 2009. godinu u 2010. godini je evidentno smanjen iznos *prihoda od neizravnih poreza sa JR UNO* za 40 milijuna KM, sukladno Pismu namjere za realizaciju Stand by aranžmana sa MMF-om, dok je u dijelu *neporeznih prihoda*, također, evidentan pad prihoda i to posebice zbog pada *Prihoda od dobiti Centralne banke BiH* za oko 2,5 milijuna KM, iako se to djelomice kompenziralo većim ostvarivanjem prihoda po osnovu tekućih donacija u novčanom obliku više za 23 milijuna KM od planiranog iznosa, zatim ostvarivanja prihoda od GSM licenci 12,3 milijuna KM i prihoda za udružena sredstva Fonda za povratak u iznosu od 1,4 milijuna KM koji također nisu planirani u proračunu (ali se iskazuju u izvješćima sukladno preporukama Ureda za reviziju institucija BiH).

S rashodovne strane analizirajući, deficit u 2010. godini, je rezultat realnih potreba za sredstvima neophodnim za rad institucija na razini Bosne i Hercegovine. Evidentno je procentualno manje izvršenje svih rashoda i izdataka u odnosu na plan za 2010. godinu, a iskazani su i kapitalni izdaci financirani iz GSM licenci u iznosu od devet (9) milijuna KM i dio rashoda iz donacija i namjenskih sredstava koji nisu planirani u proračunu što se kompenzira neplaniranim prihodima od donacija i od GSM licenci.

U odnosu na prethodnu godinu broj uposlenih se smanjio za 629 uposlenika radi otpuštanja vojnih osoba, usljed starosne granice i primanja novih po Zakonu o oružanim snagama Ministarstva obrane BiH a što je evidentno tijekom čitave godine a posebice na samom kraju 2010. godine (u prosincu je otpušteno 706 vojnih osoba a prijem novih se očekuje u 2011. godini). Na razini institucija BiH evidentno je osam (8) novoformiranih institucija BiH pet (5) institucija iz 2009. godine i tri (3) formirane u 2010. godini) gdje postoji potreba za novim upošljavanjem. Broj uposlenih na dan 31.12.2010. godine je iznosio 21.067 uposlenika, od čega 9.022 uposlenika u Ministarstvu obrane BiH (ili 42,8% učešća).

S aspekta izvršenja proračuna promatrajući dio akumuliranog viška prihoda iz prethodnih godina prenesenih- iz 2008. i 2009. godine, a planiranih u proračun institucija za 2010. godinu u iznosu od 121 milijun KM je iskorišten jednokratno za pokriće dijela rashoda izvršenih u 2010. godini u iznosu od 71.970.761 KM .

Isključujući već navedeni deficit od blizu 72 milijuna KM iz 2010. godine, akumulirani višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 198 mil KM, koji je namjenski rezerviran za sljedeće namjene:

- 56 milijun KM namjenskih sredstava Fonda za povratak - udružena sredstva,
- 52 milijun KM akumuliranih namjenskih sredstava od donacija i posebnih namjena (RAK, DCA, HIPERB, za obnovu infrastrukture Srebrenice, GSM licence za projektnu dokumentaciju)
- 39,3 milijun KM prenesenih višegodišnjih ulaganja,
- 50,7 milijun KM planiranog prijenosa u prijedlogu proračuna institucija BiH za 2011. godinu.

Uzimajući u obzir navedeno, raspoloživi neraspoređeni akumulirani višak prihoda na kraju 2010. godine iznosi 6.868 KM, koji se prenosi u pričuve za 2011. godinu.

II - Servisiranje vanjskog duga BiH za 2010. godine.

Ukupno osigurana sredstva za servisiranje vanjskog duga u 2010. godini iznose 303.145.527 KM od čega iz Federacije BiH 191.136.866 KM, iz Republike Srpske 109.028.606 KM, iz Brčko Distrikta 122.894 KM i ostalo iz BiH 2.857.161 KM .

Dospjele obveze po osnovi vanjskog duga u 2010. godini isplaćene su u ukupnom iznosu od 300.875.612 KM, od čega se na otplatu glavnice odnosi 211,37 milijuna KM (70,25%), a na otplatu kamata, servisnih i drugih troškova, te bankarskih provizija 89,51 milijuna KM (29,75%).

Pri tome je 146,45 milijuna KM utrošeno za otplatu starog, naslijeđenog i dijelom otpisanog i/ili reprogramiranog duga (48,68%), a za otplatu novog duga, tj. duga koji je nastao nakon 14.12.1995. godine, 154,38 milijuna KM ili 51,32 % .

Uspoređujući po kreditorima najviše ili 86,45 milijuna KM je isplaćeno Svjetskoj banci (IBRD i IDA) ili 28,74% od ukupno servisiranog iznosa. Londonskom klubu kreditora (što uključuje otplatu obveza za „opcijski“ iznos duga) isplaćeno je 63,68 milijuna KM, Europskoj banci za obnovu i razvitak (EBRD) isplaćeno je 57,91 milijuna KM, Pariškom klubu 27,40 milijuna KM, te Europskoj investicijskoj banci (EIB) 25,15 milijuna KM.

Međunarodnom monetarnom fondu je isplaćeno 11,00 milijuna KM, Eurofimi 7,58 milijuna KM, Europskoj komisiji 4,74 milijuna KM, Fortis banci 3,52 milijuna KM, Saudijskom fondu za rekonstrukciju i razvitak 2,72 milijuna KM, Vladi Japana 2,88 milijuna KM, KFW-u 1,84 milijuna KM, te IFAD-u 1,49 milijuna KM i preostalim kreditorima 4,48 milijuna KM.

U odnosu na plan otplate obveza po osnovi vanjskog duga, koji je za 2010. godinu iznosio 341,65 milijuna KM, isplaćeni iznos od 300,88 milijuna KM manji je za 40,77 milijuna KM u odnosu na projicirani iznos, odnosno 24,50 milijuna KM, ako se izvrši eliminacija zaračunate pričuve od 5% (16,27 milijuna KM) za nepredviđene otplate, koje nisu dostigle navedenu razinu. Nastale razlike u odnosu na Plan rezultat su:

- sporije dinamike povlačenja sredstava u odnosu na projiciranu, što je rezultiralo manjom osnovicom za obračun dospjelih obveza,
- nižih kamatnih stopa u odnosu na projicirana kretanja.
- ostvarene niže prosječne vrijednosti USD kod isplate obveza u odnosu na planirani tečaj.

Stanje vanjskog duga na dan 31.12.2010. godine iznosi 6.136.797.211 KM (ili 6,1 milijarda KM).

Sarajevo, 01.06.2011. godine

SEKTOR ZA PRORAČUN